Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 50. posiedzeniu Senatu
w dniu 21 stycznia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka

Szanowny Panie Ministrze!

Dolna Wisła należy do terenów o szczególnej wrażliwości hydrologicznej, na którą wpływ mają naturalne uwarunkowania rzeki, oddziaływanie stopnia wodnego we Włocławku, a także zjawiska lodowe występujące w okresach zimowo-wiosennych. Koncentracja zabudowy mieszkaniowej, infrastruktury komunalnej oraz obszarów intensywnej produkcji rolnej sprawia, że ewentualne osłabienie systemu zabezpieczeń mogłoby skutkować poważnym zagrożeniem dla życia i mienia mieszkańców, a także dla funkcjonowania gospodarki całego regionu. Do mojego biura senatorskiego systematycznie docierają sygnały o potrzebie pilnych prac remontowych na wałach przeciwpowodziowych, o problemach z utrzymaniem skarp, dróg technologicznych oraz drożności urządzeń towarzyszących. Mieszkańcy i samorządy oczekują jasnej odpowiedzi, czy państwo dysponuje aktualną diagnozą stanu tej infrastruktury oraz realnym planem jej modernizacji. Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe nie może opierać się wyłącznie na działaniach doraźnych, powinno mieć charakter systemowy, powinno być stabilnie finansowane i poddane społecznej kontroli. Działania administracji rządowej i „Wód Polskich" powinny być prowadzone w ścisłej współpracy z samorządami, które jako pierwsze reagują w sytuacjach zagrożenia i najlepiej znają lokalne uwarunkowania.

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera planowana od wielu lat budowa stopnia wodnego na Wiśle w Siarzewie. Inwestycja ta, wskazywana w dokumentach rządowych i programowych jako kluczowy element systemu zagospodarowania dolnej Wisły, ma wymiar nie tylko energetyczny, lecz przede wszystkim przeciwpowodziowy i retencyjny. Eksperci podkreślają, że stopień w Siarzewie stanowiłby istotne wsparcie dla funkcjonującego stopnia wodnego we Włocławku, ograniczając ryzyko powstawania zatorów lodowych, stabilizując przepływy oraz poprawiając warunki ochrony wałów na odcinkach szczególnie narażonych na presję wód wezbraniowych. Mieszkańcy regionu z niepokojem obserwują przedłużające się procedury administracyjne oraz brak jednoznacznej deklaracji co do harmonogramu realizacji tej inwestycji. W przestrzeni publicznej pojawiają się sprzeczne informacje dotyczące decyzji środowiskowych, finansowania oraz faktycznej woli kontynuowania tego projektu. Tymczasem doświadczenia ostatnich lat – gwałtowne wezbrania, susze hydrologiczne i nasilające się zjawiska ekstremalne – dowodzą, że dolna Wisła wymaga rozwiązań strategicznych wykraczających poza bieżące utrzymanie wałów.

Uważam, że odpowiedzialna polityka państwa powinna łączyć modernizację istniejących zabezpieczeń z budową nowych obiektów hydrotechnicznych zdolnych do realnego ograniczania skutków powodzi i suszy. Stopień wodny „Siarzewo", obok remontów wałów, odbudowy urządzeń melioracyjnych i doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego, powinien być traktowany jako element jednego spójnego programu bezpieczeństwa wodnego województwa kujawsko-pomorskiego.

Dlatego w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców regionu oraz racjonalne wykorzystanie środków publicznych zwracam się do pana ministra o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jaki jest aktualny stan techniczny wałów przeciwpowodziowych na odcinku Wisły przebiegającym przez powiat włocławski i powiaty ościenne według danych „Wód Polskich" na styczeń 2026 r.?

2. Ile kontroli stanu wałów przeprowadzono w latach 2024–2025 i jakie nieprawidłowości zostały stwierdzone?

3. Jakie prace – takie jak wykaszanie, naprawy czy odbudowa – wykonano w latach 2020–2025 na wałach przeciwpowodziowych od Włocławka do granicy województwa kujawsko-pomorskiego, za jaką kwotę i w jakim stopniu to odpowiada potrzebom?

4. Jakie środki finansowe zabezpieczono w budżecie państwa na 2026 r. na modernizację infrastruktury przeciwpowodziowej w tym regionie?

5. Czy istnieje harmonogram prac zabezpieczających dla dolnej Wisły w rejonie Włocławka i gmin położonych wzdłuż Wisły? Jeśli tak, to do kiedy przewidziana jest jego realizacja?

6. Jak rząd ocenia poziom przygotowania samorządów lokalnych na ewentualne wezbrania Wisły w sezonie wiosennym 2026 r.?

7. W jaki sposób Ministerstwo Infrastruktury ocenia wpływ realizacji stopnia wodnego w Siarzewie na poziom bezpieczeństwa przeciwpowodziowego Włocławka i poszczególnych gmin położonych wzdłuż Wisły, w tym na stabilność istniejących wałów oraz ograniczenie ryzyka zatorów lodowych?

Uprzejmie proszę o stanowisko w podnoszonej przeze mnie sprawie.

Stanisław Pawlak